

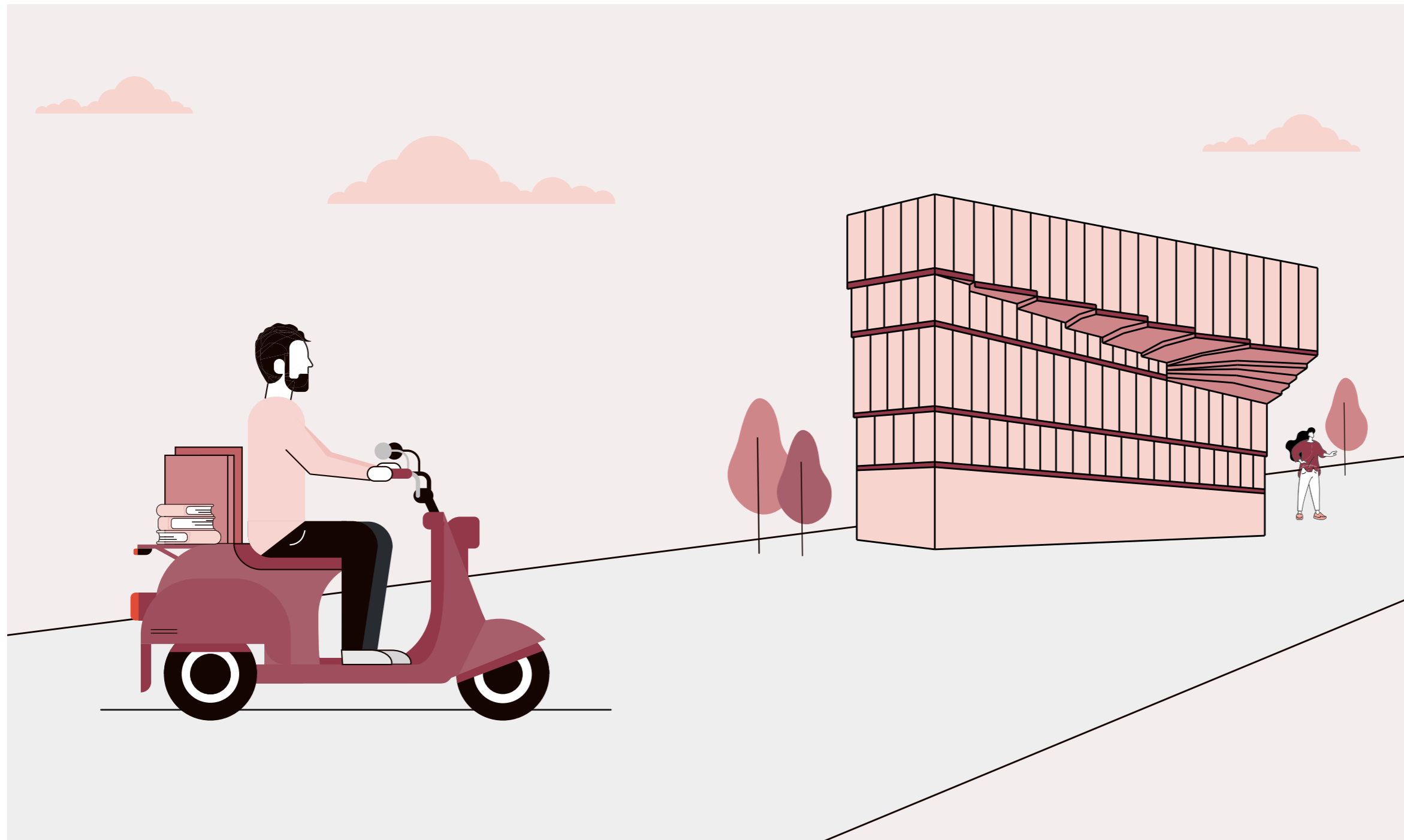
ÅRSRAPPORT

2021

Innhold

Årsrapport
Biblioteksentralen
2021

Leder har ordet
s. 4

Dette er BS konsern
s. 7

Aktiviteter og milepæler
s. 8

Bibliotekene og framtida
s. 12

Nøkkeltall
s. 16

Årsberetning
s. 18

Regnskap med noter
s. 24

Revisors beretning
s. 34

Oversikt over andelseiere
s. 36

Vedtakter
s. 38

Leder har ordet

OMSTILLING FOR BEDRE BIBLIOTEK

↑ Hans A. Vigen er administrerende direktør i Biblioteksentralen SA og konsernsjef i BS konsern. Foto: Nikolaj Blegvad

For to år siden startet Biblioteksentralen en omstillingsprosess for å bli en enda viktigere samarbeids- og utviklingspartner for bibliotek. I 2021 begynte dette arbeidet å gi resultater i form av piloter av konkrete produkter.

I år feirer Biblioteksentralen 70 år. Vi ble grunnlagt i 1952 for å hjelpe kommuner med å gjøre kunnskap og kultur tilgjengelig for alle. Biblioteksentralen skulle lage felles-tjenester for bibliotek i hele landet for å støtte dem praktisk og økonomisk.

Formålet vårt er fortsatt det samme, men endring har hele veien vært nødvendig for å være en god støttespiller og tjeneste-utvikler for bibliotek. I dag henger dette særlig sammen med ny teknologi som åpner for nye måter å tenke kunnskap- og kulturformidling i bibliotek.

Norges viktigste kulturinstitusjon

Alle kommuner har et bibliotek, og de fysiske folkebibliotekene er en av Norges mest besøkte kulturinstitusjoner. Andelen av befolkningen som bruker folkebiblioteket sitt årlig er 46 prosent, ifølge tall fra undersøkelsen «Norsk Kulturbarometer».

Hvor viktig offentlige møteplasser er, ble klarere for mange da samfunnet stengte ned under pandemien. Bibliotekene var en institusjon som fikk holde åpent deler av tiden, med smittevern og restriksjoner, selv da andre kulturinstitusjoner måtte lukke dørene.

Digital tilstedeværelse

Bibliotekene må likevel få en tydeligere digital tilstedeværelse. Folk trenger bibliotek i en tid som karakteriseres av stor velstand, men også av konspirasjonsteorier, ekko-kamre, lavere lesekompetanse, utenforskap og en urolig verden. Folk trenger et sted som har mangfold, tilgjengelighet og demokrati som grunnleggende verdier, også digitalt.

Hvis Biblioteksentralens tjenester fortsatt skal være relevante for kommunene, må vi ta innover oss at det å få enda flere til å bruke biblioteket krever større digital innsats.

Det å få enda flere til å bruke biblioteket krever større digital innsats

Endringsprosess

De siste to årene har vi intensivert arbeidet med å bygge opp kompetanse i organisasjonen for å styrke digital produktutvikling for bibliotek. Biblioteksentralen jobber med en formidlingsbrønn og planlegger å innføre smidig arbeidsmetodikk på tvers av hele organisasjonen. I 2020 ble det etablert en innovasjonsavdeling og nye arbeidsmåter i tjenstedesign. Vi er i prosess med å tiltrekke oss aktuell arbeidskraft, blant annet innen IT og design.

Når regnskapet i år har negative tall, kan dette blant annet forklares med investeringer i den nye satsingen der produktene ennå ikke er ute i markedet. Dette er i ferd med å endre seg. I 2021 startet vi piloter av flere nye tjenester som forventes lansert i 2022.

Negative tall

Det er aldri behagelig med røde tall. Vi mener likevel dette er en riktig og nødvendig bruk av selskapets midler i en omstillingsperiode.

Biblioteksentralen har et solid grunnlag for å satse langsiktig. Vi har en trygg økonomi i bunn, BS konsern går med overskudd og

som ideelt samvirkeforetak skal all fortjeneste brukes i produkt- og tjenesteutvikling for bibliotek. Vi har dyktige ansatte med kompetanse i bibliotekfag og litteratur. Vi har dessuten store mengder metadata knyttet til bibliotekenes samlinger og et godt utgangspunkt for digitalisering.

Sats på biblioteket

På sikt er det likevel avgjørende at vi som et resultat av omstillingen lykkes med å skape tjenester som ikke bare samsvarer med bibliotekenes og innbyggernes behov, men også kommunenes betalingssevne og -vilje.

Da Biblioteksentralen så dagens lys i begynnelsen av 1950-årene, var etterkrigstidens politiske støtte til folkebiblioteket stor. I 2022 opplever mange bibliotek at budsjettene reelt sett har stagnert. Dette til tross for at bibliotekenes lovpålagte oppgaver har blitt flere, blant annet grunnet ny rolle som debattarena i bibliotekloven fra 2014, økt bruk og at innkjøp og utvikling av digitale innholdstjenester og plattformer er en stigende kostnad.

Bibliotek skaper store verdier som formidlere, møteplass og et gratis tilbud til alle i kommunen. I en tid preget av polarisering og propaganda, med demokrati og ytringsfrihet under press, er bibliotekets oppgave viktigere enn kanskje noensinne. Undersøkelser viser at bibliotek er en tjeneste med høy anseelse. Anslagsvis koster norske folkebibliotek kommunene 270 kroner per innbygger per år. Det er svært lite med tanke på hva innbyggerne får, og en økning, selv av begrenset omfang, vil gi store og positive ringvirkninger i hele samfunnet.

Bibliotekansatte er de fineste folka, men de skryter i liten grad av jobben de gjør – selv om de har all mulig grunn til å gjøre nettopp det. Derfor henstiller vi til våre eiere, som også er folkebibliotekenes eiere, om å sette dere inn i alt det flotte og svært viktige arbeidet bibliotekene gjør. Kunnskap og kultur er en nødvendighet, men det kommer ikke av seg selv.

Dette er BS konsern

Biblioteksentralen er morselskap til fire datterselskaper og har eierskap i ytterligere to selskap. Konsernet er en ledende leverandør av produkter til bibliotek og skoler i Norge.

BS Eurobib AS (BSE)

BSE tilbyr innredningstjenester, tilbehør og møbler til bibliotek og skoler. Selskapet eies av BS og Lammhults Bibliotekdesign AB med femti prosent hver.

BS Undervisning AS (BSU)

BSU er leverandør av skolebøker og digitale læremidler til grunnskoler og videregående skoler og lanserte i 2020 tjenesten pendel.no. Selskapet er heleid av BS.

Norsk Bibliotektransport AS (NBT)

NBT transporterer bøker til og mellom bibliotek og utfører alle typer pakke-transport og posttjenester for privat og offentlig virksomhet. Selskapet er heleid av BS.

I tillegg til datterselskapene, har BS eierandeler i:

BookBites AS

BookBites er et dansk selskap som utvikler tjenester knyttet til lesing. BS eier 22,1 prosent per 31.3.2022.

Redia AS

Redia er et dansk design- og teknologiselskap som har spesialisert seg på produkter til bibliotek. BS eier 38,16 prosent per 31.3.2022

Biblioteksentralen SA (BS)

BS utvikler tjenester til bibliotek og er et ideelt samvirkeforetak eid av KS, Norsk Bibliotekforening, landets kommuner og fylkeskommuner. BS er også morselskap i BS konsern. Foretaket ledes av Hans A. Vigen, som også er konsernsjef. Ledergruppen består ellers av Elise Conradi, Helle Forsbak, Kristin Lande, Maria Alm og Martin Kristoffer Bråthen.

BS Eiendom AB20 AS

Formålet med BS Eiendom er å eie og drifte eiendommen Bibliotekenes Hus i Alf Bjerckes vei 20. Selskapet er heleid av BS.

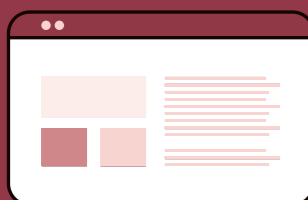

AKTIVITETER OG MILEPÆLER

Aktivitetene våre er knyttet til utvikling av tjenester for besøkende, lesere og ansatte i bibliotek. Målet er å skape produkter som forenkler bibliotekenes arbeidshverdag, gjør det mer inspirerende å dele kunnskap og får flere til å bruke biblioteket.

9 utvalgte aktiviteter i 2021

Pilot: Libry Content, en plattform for nettsider i bibliotek

Inspirerende nettsider er en av bibliotekets viktigste kanaler for å gjøre arrangement og tjenester synlige og hjelpe folk med å finne informasjon og kunnskap. Og naturligvis: formidle bøker og andre medier. I 2021 startet Biblioteksentralen arbeidet med å utvikle nettside- og publiseringsplattformen Libry Content. Mange bibliotek har vært involvert i innsiktsfasen. En stor milepæl kom på slutten av året da de to første pilotbibliotekene, Vågan og Froland, lanserte nye sider med Libry Content. Pilotbibliotekene er spesielt viktige for å videreutvikle plattformen. Gjennom å teste nettsidene i «den virkelige verden» kan pilotene fange opp mangler, beskrive nye behov og være sparringspartnere for design av ny funksjonalitet. Forventet lansering av Libry Content er i løpet av 2022.

Ny rekord for utlån i BookBites-appen

BookBites er Norges mest utbredte folkebibliotekstjeneste for å formidle, låne, lese og lytte til e-bøker og e-lydbøker. Appen brukes av 332 kommuner og utvikles av selskapet BookBites AS i samarbeid med Biblioteksentralen. I 2021 relanserte vi appen med nytt design. Den største forandringen skjedde under panseret for å gi bedre ytelse, en sterkt forbedret søkemotor og en ny lydbokavspiller. Etter en litt humpete start for relanseringen ble 2021 et rekordår for utlån i BookBites. I løpet av året blir det foretatt til sammen 1 338 399 millioner lån. Hver måned har appen rundt 50 000 unike brukere, og den er per februar 2022 lastet ned 426 267 ganger. Samtidig med relansering av appen oppdaterte vi også modulene knyttet til formidling og statistikk i bsebok.no. Her gjenstår det arbeid før verktøyene fungerer slik vi ønsker.

Videreutvikling av bibsent.no og bsebok.no

Biblioteksentralen har to nettbutikker for innkjøp av medier laget spesielt til bibliotek. Nettbokhandelen for fysiske medier er del av nettstedet bibsent.no, som også er Biblioteksentralens hjemmeside. Innkjøp av e-bøker og e-lydbøker er del av bsebok.no, som i tillegg er administrasjonsverktøy for BookBites-appen. Nettbokhandlene våre skal inspirere og forenkle arbeidet med å bestille bøker i tråd med bibliotekenes budsjetter, målgrupper og prinsipper for samlingsutvikling. Begge nettbutikkene gjennomgikk en stor oppdatering i 2021. Oppdateringen har bidratt til færre feil i verktøyene og bedre innkjøpsflyt.

Pilot: Bibliotekklare bøker (FiksFerdig)

Produktutviklingen av «Bibliotekklare bøker» startet i 2020 og nådde en viktig milepæl i 2021 da pilotbibliotek i Stavanger, Drammen og Ålesund startet å teste en foreløpig prototype. En bok må gjennom flere trinn før den er klargjort for utlån. Med det nye produktet skal så mange trinn som mulig kunne overlates til Biblioteksentralen ved behov. Dette omfatter hele bokflyten: alt fra bestilling, katalogisering, plasting, merking, pakking, utsendelse og mottak påvirkes. Målet er å skape en sammenhengende tjeneste som frigjør tid for ansatte i bibliotek fra rutinemessige oppgaver og får boka enda raskere til låneren. Funn og erfaringer i piloten brukes til å videreutvikle produktet. Lansering er forventet høsten 2022 under merkenavnet FiksFerdig.

Ett skritt i riktig retning for e-lydbøker

I 2021 ble e-lydbøker billigere i innkjøp for norske bibliotek. Biblioteksentralen tok initiativ til en endring i modellen for utlån av e-lydbøker, som trådte i kraft fra juli. Endringen støttes av Forleggerforeningen og Nasjonalbiblioteket som har ansvar for å utarbeide modeller for utlån i folkebibliotek. Bibliotekene skal nå først belastes for lånet av en e-lydbok når minst ti prosent av boka er lyttet til, mot tidligere å betale fra første lyttede sekund. Modellen for lydbøker bør bli bedre, men dette var et skritt i riktig retning.

Pilot: BookBites Skole i Tønsberg

BookBites er opprinnelig utviklet i Danmark for å styrke leselysten og motivere til mer lesing hos barn og unge i skolen. I Norge har appen i første omgang vært en folkebibliotek-tjeneste. I 2021 startet et pilotprosjekt mellom Tønsberg bibliotek (delvis med midler fra Utdanningsdirektoratet), BookBites AS og Biblioteksentralen for å innføre BookBites Skole i 4. og 6. trinn på 10 skoler i kommunen. BookBites Skole består i tillegg til appen av et lærerverktøy der faglærere kan følge og forstå elevenes leseutvikling bedre.

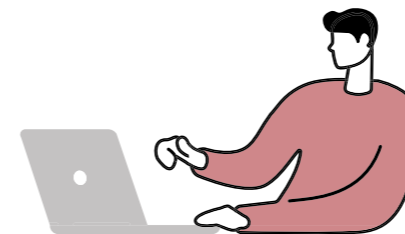
Piloten skal

- innføre, teste og evaluere verktøyet i barneskolene i Tønsberg kommune
- finne fram til modeller med de norske forlagene for godt innhold i en skolesammenheng
- avdekke om det er behov for å utvikle ny funksjonalitet tilpasset norsk skole

Pilot: Appellfaktorer

Biblioteksentralen har laget metadata til bibliotek siden 1950-tallet. I 2021 produserte vi data til rundt 20 000 nye titler. Metadatarollen vår er i endring. Vi arbeider med å bygge bedre felles infrastruktur for metadata, slik at dataene kan utnyttes bedre i bibliotekenes tjenester, og har startet etableringen av en formidlingsbrønn. I tilknytning til formidlingsbrønnen vil vi utvikle verktøy for å koordinere innsamling og deling av alle typer data som bibliotekene lager i forbindelse med sin litteraturformidling. Her har vi begynt med appellfaktorer, som brukes av mange bibliotek i forbindelse med lesersørvis. Appellfaktorer beskriver ulike trekk ved leseopplevelsen. Kjennetegnes boka for eksempel av et «raskt tempo», en «mørk tone» eller et «karakterdrevet hendelsesforløp». Høsten 2021 nådde vi en milepæl da første versjon av et digitalt registreringsskjema for appellfaktorer ble satt i pilot. Skjemaet videreutvikles nå ved hjelp av testbrukere eksternt og internt, og lanseres til alle bibliotek første halvår 2022.

Innspill til ny boklov

Høsten 2021 annonserte Kultur- og likestillingsdepartementet at arbeidet med boklov er i gang. For Biblioteksentralen har det vært viktig å understreke bibliotekenes behov i ny boklov i møte med departementet. Vi ønsker fastpris på bøker, men bokhandlere må kunne gi bibliotek en rabatt på inntil 20 prosent på nye bøker som i dag. Noe annet får store konsekvenser for bibliotekenes budsjetter. Det er også avgjørende at dagens skaffe- og leveringsplikt mellom forleggere og bokhandlere videreføres. Loven må samtidig være teknologinøytral, slik at bibliotek har rett til å låne ut alle e-bøker og e-lydbøker. Endelig er det viktig at den nye loven behandler frakt av bokfiler, bokomslag og forlagsdata (stamdata). Dette står ellers i fare for å bli en «skjult» ekstraavgift fra forlegger til bokhandel og bibliotek. Biblioteksentralen arbeider med innspill til ny boklov både i kraft av seg selv og gjennom styreplass i Bokhandlerforeningen.

Digitale frokostmøter og kompetansedeling

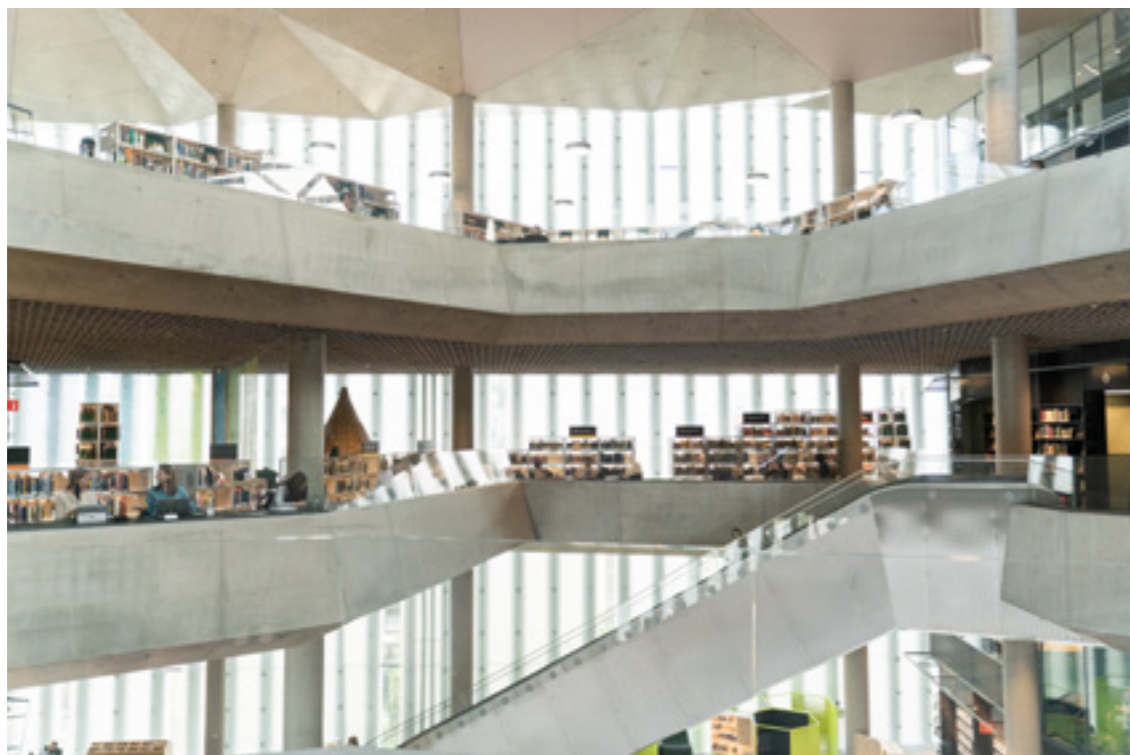
I 2021 fikk Bibliotekeneshus.no ny profil. Dette er nå et nettsted for å lese om bibliotek- og tjenesteutvikling. Samtidig startet vi en serie med digitale frokostmøter om metoder og strategier knyttet til bibliotekutvikling og vår egen tjenesteutvikling. Det første frokostmøtet handlet om scenarioplanlegging i bibliotek, deretter fulgte webinarer om blant annet tjenstedesign, samskaping, design tenkning, grønne digitale tjenester og smidig utvikling. Til sammen hadde vi over 1700 påmeldte til seminarer fra bibliotek i hele landet. Høsten 2021 arrangerte vi også bokdagene våre i digital innpakning. Det ga rekord i antall deltakere med nesten 800 påmeldinger.

Les mer om pilotprosjektene våre på bibliotekeneshus.no

BIBLIOTEKENE OG FRAMTIDA

Deichman Bjørvika.
Foto: Nikolaj Blegvad

Biblioteket er ingen øde øy, men påvirkes av endringer og strømninger i samfunnet. Hva vil påvirke bibliotekene mest framover? Vi har spurt rådgiveren, teknologen, biblioteksjefen, statsråden og forskeren om svar.

Spørsmålene i enkéten: Hvilke(t) utviklingstrekk i samfunnet tror du vil påvirke bibliotekene mest i årene framover?

Hvordan tenker du bibliotekene bør/kan reagere eller forholde seg til dette utviklingsstrekket/disser utviklingstrekene?

Foto: Roar Dørum

Line Anni Solbakken

Spesialrådgiver for kultur i KS og fast medlem i bærekraftsteamet til NOKU-podden

Gjennom teknologiens kommunikasjonskanaler bombarderes vi med informasjon, ofte i et ekkokammer. Det blir da stadig viktigere å være kildekritisk til det vi tar inn. Vi er nå også tidsvitne til hvordan diktatoriske ledere kan forvrengte sannhet og formidle dette i ulike kanaler. Bibliotekenes rolle som en uavhengig kilde til kunnskap, en medhjelper i kildekritikk og digital kompetanse, og en arena for møter mellom mennesker hvor dialog og debatter kan finne sted, tror jeg derfor vil bli stadig viktigere.

I tillegg står vi midt i et viktig bærekraftløft, og her ligger allerede bibliotekene langt fremme gjennom å være tuftet på gjenbruk og delingskultur. Bibliotekenes rolle som kunnskapsinstitusjon og arena for ytringsfrihet kan for øvrig kobles til flere av de 17 bærekraftsmålene og er en viktig institusjon å være oppmerksom på i det globale bærekraftarbeidet.

”

Vi står midt i bærekraftløftet

Bibliotekene er svært oppfinnsomme og har god kompetanse på å tilpasse seg disse utfordringene, men vi må alle hele tiden lete etter innovative og gode løsninger. Til dette trengs gode rammevilkår. Det spennende og utfordrende er å se bibliotekenes kompetanse og potensial inn i en tverrfaglig setting, samtidig som vi skal bevare bibliotekets kjernevirksomhet.

Jeg tenker at vi alle uavhengig av fagfelt bør tilstrebe å bli bedre på en rekke bærekraftsmål, for eksempel innen mangfold, likestilling og det å stoppe klimendringene. Samtidig må vi løfte frem den rollen bibliotekene og andre aktører på kulturfeltet allerede har og tar. Samfunnet vil tjene på å bli mer oppmerksom på det samlede bidraget kulturfeltet gir inn mot et mer bærekraftig samfunn.

”

Bibliotekenes mål står fast, men hvordan målet nås, vil endre seg i takt med at samfunnet endrer seg

Noe vi virkelig har lært og erfart de siste par årene, er at det er vanskelig å forutse hva som skjer i framtida. Plutselige krisehendelser som pandemi og krig i nærliggende områder påvirker både samfunnet som helhet og bibliotekene. Slike hendelser øker også behovet for god og kvalitetssikret informasjon gjennom fagbøker og tidsskrifter, og for møteplasser der man kan diskutere og analysere verden rundt oss. Da er bibliotekene svært viktige. I tillegg er det naturlig å peke på den teknologiske utviklinga som endrer medievanene våre nærmest fra dag til dag – folk konsumerer informasjon og kultur på langt flere måter i dag enn for bare kort tid siden.

Foto: Ilja C. Hendel/Kulturdepartementet

Anette Trettebergstuen (Ap) Kultur- og likestillingsminister

Bibliotekene skal bidra til opplysning, utdanning og kulturell virksomhet gjennom aktiv formidling og utlån av bøker og andre medier. Bibliotekene har med dette en viktig samfunnsrolle. I tillegg ser vi at bibliotekene i større grad er blitt en møteplass og en debattarena for aktuelle samfunns spørsmål. Bibliotekenes

mål står fast, men hvordan målet nås, vil endre seg i takt med at samfunnet endrer seg. Da Norge stengte under pandemien, begynte bibliotekene straks å se etter nye måter å nå ut til befolkninga på med sitt tilbud, enten det var i form av henteordninger for bøker eller i form av ny digital formidling. Også i flyktningkrisen vi nå opplever som resultat av Russlands krig mot Ukraina, vil bibliotekene garantert spille en viktig rolle, både som informasjons-, kunnskaps- og kulturformidler og som møteplass i nærmiljøet.

Bibliotekene har vært flinke til å ta i bruk ny teknologi og var tidlig ute med å tilby nettilgang og digital kompetanse. Nå er det viktig at folkebibliotekene har rammebetingelser slik at de kan tilby det som etterspørres av digitale tjenester og medietilbud også i framtida. Folkebibliotekene er kultur- og kunnskapsinstitusjoner som skal gi et tilbud i hele Norge. Bibliotekene må kunne tilby et bredt utvalg av innhold, slik at det fortsatt kan være et sted for demokrati og mangfold.

Foto: Nikolaj Blegvad

Silvija Seres

Matematiker, teknologi-investor og styremedlem i Biblioteksentralen. Ga i 2021 ut boka «Staten og dataen»

”

Bibliotek kan spille rollen som det nye limet i samfunnet

Jeg tror at digitalisering og bærekraft overskygger alle andre mega-trender som for eksempel urbanisering, globalisering og demografisk skifte. Digitalisering har en iboende endringskraft som følger en vekstkurve som verden ikke har sett maken til, med eksepsjonell vekst og svært sterk polariseringsmakt. Dette driver verden mot en VUCA-modell (volatile, uncertain, complex, ambiguous). Dette, i tur, gjør at mennesker må aksept-

ere kontinuerlig endring og læring. Vi må finne nye måter å holde samfunnet sammen og beholde demokratisk selvstyringsevne. Vi må følge med på utviklingen og bestemme oss for hvilken retning vi skal ta. Vi må ikke være teknologioptimister eller teknologipessimister, men teknologioportunistere.

Bibliotekene må hjelpe med å holde samfunnet vårt informert og inspirert, og det vil de gjøre gjennom fysiske og digitale kanaler. De vil også ha unike data på hva folk leser og hva folk vet, og kan spille rollen som det nye limet i samfunnet.

”

En viktig rolle for bibliotekene framover blir å bygge ned de byråkratiske rammene

Foto: Nikolaj Blegvad

Nesteren Hasani

Biblioteksjef i Ålesund, retts sosiolog og jurist. Tidligere prosjektleder for Deichman for områdeløftet i Groruddalen og fagleder for frivillighet på Fubiak

Utviklingen rundt oss har mange særpreg, avhengig av hvilke samfunn man tilhører. Den digitale verdenen preger oss helt klart. Det samme gjør lokale forhold, geopolittikk og globalisering. Vi er mye nærmere hverandre enn vi noensinne har vært.

Det å jobbe på tvers av landegrenser og finne støtte i hverandre, er viktig. Gjennom digitaliseringen og globaliseringen får vi i dag innsyn i mye av det som skjer i verden, for eksempel nå med krigen i Ukraina. Forskjellene mellom mennesker øker på flere områder, og dette har blitt mer synlig for oss gjennom sosiale medier og den direkte funksjonen de har. Plattformene er mer demokratiserte og det står i kontrast til hva som var tilfelle for bare noen tiår siden. Flere stemmer kommer til og blir hørt. Informasjonen viser at samfunnet vårt er meget sammensatt og komplisert, både i Norge, og enda mer i verden.

Som bibliotek må vi være i kontakt med disse forholdene. Vi må gå i dialog med samfunnsutviklingen. Hvis ikke, blir vi irrelevante. For å få det til, må vi alltid se på mennesker som ressurser. Alle har noe å bidra med og de fleste vil delta. Jeg ønsker

at biblioteket skal gi folk en plattform og en enkel måte å bidra på. Vi må initiere og motivere til det. Som institusjon klarer vi ikke å løse alle utfordringer og tilby alt. Vi må få med folk – deres drømmer skal realiseres i biblioteket. Til det trenger vi metoder som bryter ned byråkratiet, slik at folk selv kommer til. Man skal kunne besøke oss og bare si «hei». Neste gang kan vi si «vil du starte noe her, vi ser at du har mye engasjement». Og når folk sier ja, kan vi svare «hva vil du starte?» Det skal være så lett.

Det er så mange ledd, prosesser og registreringsskjemaer som hindrer reelt demokrati. Vi i førstelinja på bibliotek må bygge ned disse byråkratiske rammene eller hindringene. Det mener jeg vi har gjort de siste årene og skal fortsette med. Vi må snakke direkte til folk uten et formalisert språk, for eksempel så omtaler vi ofte individene som bruker biblioteket som brukere eller lånere, som lett tar bort det å være menneske.

Jeg tror dette er den største utfordringen biblioteket har. Klarer vi å bygge ned de byråkratiske rammene, vil vi se at det er veldig mye mer som bor i folk.

”

Biblioteket er et av vår tids viktigste forsvarsverk mellom sannhet og løgn, som vi må bygge våre byer og vår fremtid på

Finn Skårderud skriver om den gode tvilen at den er en moderne tanke og følelse: «Den løfter frem den enkelte som et selvstendig individ. Vi tror på tvilen og tviler således på troen. Tvilen er motgift mot dum skråsikkerhet. Tvilen er menneskets kritiske ånd. Den avslører det autoritære.»¹ I en tid der Europa står i krig, som også er en krig om sannheter, tenker jeg på bibliotekets rolle for den gode tvilen, den vi henter fra kunnskap. Kunnskap er en motgift biblioteket har skjenket oss, fra Alexandria til vår tids folke- og universitetsbibliotek.

Eneida anses være det første litterære verket som er skrevet på det vi i dag kaller ukrainsk, men da den ble skrevet ble kalt lillerussisk. Den var da også utstyrt med en «lillerussisk ordbok». Verket blir regnet som begynnelsen på den moderne ukrainske litteraturen.² Dette episke diktet av Ivan Kotljarevskij ble først utgitt i St. Petersburg i 1798,³ i en tid med politisk undertrykkelse, som også var rettet mot folkespråkene. Diktet er en analogi til og parodi på Vergils *Æneiden*, som handler om Trojas fall i krigen mot grekere. *Eneidas* analogi er til ødeleggelsen av det siste fortet til zaporog-kosakkene på Katarina den stores befaling.⁴

Fortellingen om Troja er kjent fra gresk mytologi og sagn, som skildret i Homers *Illiaden*. Troja er også en faktisk oldtidsby, som kunne kontrollere skipsfarten til Svartehavet.⁵ Mytene og realitetene blandet seg i spørsmål om krig og makt over territorier i denne regionen som i andre, i dag som til tidligere tider. Putin anerkjenner ikke nasjonen Ukraina. Han setter i tvil nasjonens rett til suverenitet, og han konstruerer sin egen historie om Ukrainas territorium, som i dag går for sannhet blant Russlands støttespillere.

Biblioteket er en akkumulert samling av kunnskap, et av vår tids viktigste forsvarsverk mellom sannhet og løgn, som vi må bygge våre byer og vår fremtid på. Når ukrainerne i dag kjemper for sitt Kyiv, kjemper de også for Ukrainas nasjonalbibliotek, og derigjennom for originalbøkene av *Eneida*. I dag er byen Zaporizjzja, sammen med Dnipro rett nord, igjen

avgjørende for Ukrainas selvstendighet. Byen ligger ved elva Dnipro, en strategisk portal mellom Øst- og Vest-Ukraina. Elva renner fra Russland, gjennom Hviterussland, via Kyiv og Zaporizjzja, ut i Svartehavet.

Vår tid er en der kunnskap og sannhet styrer mot elva Styx. Løgner og myter kan seire, og sannheten kan være forskjellig på to sider av en elvebredd. Vi trenger derfor biblioteket som kunnskapsarena, et demokratiets gulv for meningsutveksling. Bibliotekets rolle må være å parkere myter, å plassere sannhet, og være et offentlig rom for kritisk tanke og tvil. For å tvile mer og mytologisere mindre må vi samtale, og møtes. Møter i offentlige rom gjør at vi kan anerkjenne hverandre og utvikle solidaritet med mennesker som er forskjellige fra oss selv. Disse rommene tar oss ut av det private, de kan være en møteplass som lindrer ensomhet og hindrer tankens isolasjon. I bygd og by trenger vi disse møteplassene, som biblioteket er en nøytral arena for, en storstue for oss alle.

Vi lever i en urolig tid, blant fragmenter av myter, fakta og følelser. Den gode tvilen er ifølge Skårderud «det moderne mennesket som evner å håndtere alt det flertydige. Delene blir til biter av noe helere, og kompleksitet er noe man kan lære seg å elske. Den dårlige tvilen er å kjenne seg i løse biter». Biblioteket må være et sted som hjelper oss med å sette noen av disse bitene sammen.

Foto: Sonja Balci

Heidi Bergsli

Forsker ved By- og regionforskningsinstituttet NIBR. Tidligere samfunnsplanlegger i Vestvågøy kommune

¹ Aftenposten.no, 8. februar 2019

² Skehar, H.G. 1939. Ukrainian Verse, i *Books Abroad* 13(2), s. 259–260.

³ Grabowicz, G.G. & M.G. Rewakowicz (2017), *Poetry of Ukraine*. I Greene, R. & S. Cushman (red.), *The Princeton Handbook of World Poetries*. Princeton University Press.

⁴ Takk til Jørn Holm-Hansen for bidrag til historisk etterrettelighet.

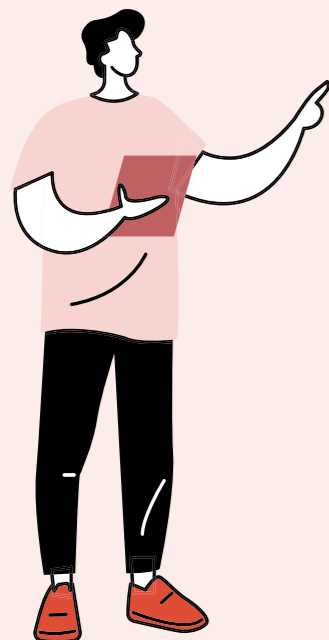
⁵ SNL.no

NØKKELTALL | 2021

Driftsinntekter

Biblioteksentralen 2021
162 589 327
 2020 153 768 793 | 2019 137 402 767

BS konsern 2021
1 020 050 079
 2020 730 391 253 | 2019 567 757 946

Utlån i BookBites-appen

2021
1 338 399

Antall kommuner som bruker BookBites: 332

Antall utsendte bøker i 2021

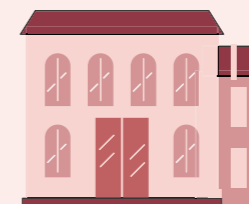

1 057 611

Derav 494 608 salg og 563 003 kulturfond

Resultat Biblioteksentralen

2021
-2 712 324
 2020 4 686 174 | 2019 -11 342 112

Driftsmargin 2021
-8,4%
 2020 -5,2% | 2019 -6,3%

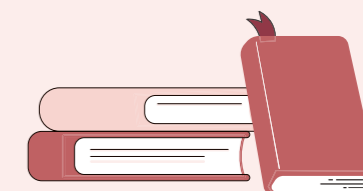
Resultat i konsernet

Resultat før skatt 2021
18 682 269
 2020 -1 094 934
 2019 14 688 149

Katalogiserte nye titler

19 830 2021
 2020 22 299 | 2019 16 672

Personal

54,1 2021
 Antall årsverk i Biblioteksentralen
 2020 47,4 | 2019 45,6

143 2021
 Antall årsverk i BS konsern
 2020 127 | 2019 133

ÅRSBERETNING 2021 FOR BIBLIOTEKSENTRALEN SA

Biblioteksentralen er eid av KS, Norsk Bibliotekforening og landets kommuner og fylkeskommuner. Vi har levert bøker, tjenester og kompetanse til alle landets folkebibliotek siden 1952 og er et ideelt samvirkeforetak, hvor all fortjeneste går tilbake til utvikling av nye og bedre produkt og tjenester for bibliotek.

Foto: Nikolaj Blegvad

Om selskapet og konsern

Biblioteksentralen er morselskap i BS konsern og sammen med datterselskapene en ledende utvikler og leverandør av produkter og tjenester til bibliotek og skoler.

Konsernet bestod i 2021 i tillegg til morselskapet Biblioteksentralen SA av BS Undervisning AS (heleid), Norsk Bibliotektransport AS (heleid), BS Eiendom AB20 AS (heleid) og BS Eurobib AS (eies av BS og Lammhults Bibliotekdesign AB med femti prosent hver).

I tillegg har Biblioteksentralen eierskap per 31.12.2021 i de danske selskapene Redia AS (44,81 prosent) og BookBites AS (20,5 prosent).

Året 2021 ble naturlig nok preget av pandemien, særlig for Biblioteksentralen som arbeidsplass. Samtidig kunne bibliotekene holde åpent gjennom store deler av året og salget av bøker var på samme nivå som i et normalår. Salget av digitale bøker var det største i Biblioteksentralens historie.

Styret, styrets arbeid og samarbeid med administrasjonen

Styret i Biblioteksentralen består i styreperioden 2021/22 av styreleder Lars Peder Brekk, nestleder Gunn Berit Gjerde og styremedlemmene Leon Bang-Hetlevik, Silvija Seres, Torger Ødegaard, Elin Broen og Claus A. Johannesen.

Numeriske varamedlemmer til styret valgt av eierne er i perioden 1) Jonni Solsvik og 2) Mette Gjerdrum. Numeriske varamedlemmer valgt av og blant de ansatte er i perioden 1) Line Silsand og 2) Bente Simensen.

Det ble avholdt 7 styremøter i 2021. Alle styremøtene har blitt avholdt digitalt grunnet korona-restriksjoner. Styret behandlet 58 saker. Samarbeidet mellom styret og administrasjonen har vært konstruktivt og godt. Det er ikke tegnet styreansvarsforsikring i Biblioteksentralen SA.

Medlemmer og andelskapital

Biblioteksentralen er et samvirkeforetak med de fleste av landets kommuner, fylkeskommuner, KS og Norsk Bibliotekforening som medlemmer og andelseiere. Ved utgangen av 2021 eide 352 kommuner i alt 3298 andeler, 9 fylkeskommuner eide 450 andeler, KS eide 83 andeler og Norsk Bibliotekforening eide 10 andeler. Den totale andelskapitalen ved utgangen av 2021 var 1 152 300 kroner.

Arbeidsmiljø og det ytre miljø

Det totale sykefraværet var i 2021 på 41 dagsverk som tilsvarer 3,6 prosent. Av det totale sykefraværet utgjorde langtidssykefravær 1,8 prosent. Sykefraværet i 2021 var lavere enn i 2020, da det totale sykefraværet var 5,1 prosent. Holder vi langtids-sykefravær utenfor, var sykefraværet i 2021 på 1,8 prosent mot 2,7 prosent i 2020. Langtidssykefraværet skyldes ikke forhold i bedriften.

Det var ved årets slutt 56 ansatte i morselskapet hele året som utgjorde 54,1 årsverk. Dette fordelte seg på 35 kvinner og 21 menn. Gjennomsnittsalder for kvinner var 46,6 år og for menn 46,6 år. I BS konsern er det totalt 192 ansatte fordelt på 143 årsverk.

Det har ikke forekommet skader eller ulykker i løpet av året. Det arbeides løpende med tiltak for å videreutvikle arbeidsmiljøet og legge til rette for å forebygge helsen for medarbeiderne i morselskapet og konsernet. Biblioteksentralen har bedrifts-helsetjeneste samt vernegruppe og arbeidsmiljøutvalg. BS konsern er IA-bedrift, og det er etablert HMS-utvalg på tvers av selskapene i konsernet som følger opp HMS-saker.

Biblioteksentralen og BS konsern er sertifisert som Miljøfyrtårn og sykkelvennlig arbeidsplass. Flere av selskapene i konsernet er medlem i Grønt Punkt Norge. Virksomheten i Biblioteksentralen forurenser ikke det ytre miljø.

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

I 2021 arbeidet det 35 kvinner og 21 menn i selskapet. I selskapets toppledelse er det 2 menn og 4 kvinner. Selskapene i BS konsern ledes av 4 menn. Selskapets styre består av 3 kvinner og 4 menn.

I 2021 var det 3 midlertidige stillinger, fordelt på 1 mann og 2 kvinner. Det var 7 deltidsansatte i 2021, fordelt på 3 kvinner og 4 menn, all deltid er frivillig deltid. I løpet av året er det gjort 9 nyansettelser, herav 3 kvinner og 6 menn, inkludert midlertidig vikariatstillinger. I 2021 var det 2 ansatte som har hatt foreldre- permisjon i forbindelse med fødsel, begge kvinner, og de tok i snitt 27 uker permisjon i 2021.

Det er små lønnsforskjeller i selskapet basert på kjønn og bedriften søker bevisst å oppnå en jevn fordeling mellom kvinner og menn. For hele selskapet er kvinners andel av gjennomsnittlig lønn 89,2 prosent, men uten administrerende direktør er lønnsforskjellen 96,6 prosent.

Selskapet arbeider for å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter samt hindre diskriminering på grunn av seksuell orientering, etnisitet, hudfarge, språk, religion og livssyn. Selskapet har flere medarbeidere med flerkulturell bakgrunn. Selskapet har også etablerte retningslinjer for livsfasepolitikk.

Regnskap

Regnskapet er satt opp under forutsetning av fortsatt drift og gir etter styrets mening et riktig bilde av utvikling, resultat og stilling.

Årsresultatet i Biblioteksentralen etter finansinntekter ble et underskudd på 2 712 324 kroner i 2021 mot et overskudd på 4 686 174 kroner i 2020.

Den finansielle risikoen for selskapet vurderes som begrenset. Overskuddslikviditet er plassert i bankinnskudd. Styret har utarbeidet retningslinjer for plassering av overskuddslikviditet. Selskapet selger i hovedsak sine produkter og tjenester til offentlig sektor, og virksomheten medfører begrenset markedsrisiko.

Selskapet driver ikke med forskning, men har normale investeringer i utvikling av nye produkter, tjenester og driftsrelaterte løsninger.

Godtgjørelse til styret ble i 2021 utbetalt med 414 500 kroner. Samlet lønn og godtgjørelser til administrerende direktør var i 2021 på samlet 1 895 000 kroner. Honorar til revisor var 324 000 kroner, herav 74 000 kroner i konsulentbistand og rådgivningshonorar.

BS konsern viste for 2021 et årsoverskudd etter skatt på 10 612 817 kroner mot et årsunderskudd etter skatt i 2020 på 6 161 097 kroner.

Det positive resultatet i BS konsern skyldtes positivt bidrag fra BS Undervisning AS og BS Eurobib AS, mens det var negative bidrag fra Biblioteksentralen SA, BS Eiendom AB20 AS, Norsk Bibliotektransport AS og fra de tilknyttede selskapene Redia og BookBites.

Selskapets frie egenkapital er etter 2021 på 278 714 339 kroner. Ledelsen mener at kontantstrømoppstillingen gir et rettvise bilde av selskapets og konsernets aktiviteter for 2021.

Utsiktene framover

Hovedmarkedene til Biblioteksentralen er bibliotek, skoler og øvrig offentlig sektor. Markedene er preget av stram økonomi og digitale utfordringer. Kommunene er pålagt mange oppgaver som stiller krav til prioritering og kostnadseffektiv drift. Dette har gjennom mange år ført til press på bibliotekbudsjettene samtidig som kravene til kvalitet og utvikling av nye produkter og tjenester øker.

Biblioteksentralen er godt rustet til å møte utviklingen. Selskapet har en solid økonomi og en kompetent stab. Konsernet framstår som en kraftfull enhet som kan levere produkter, løsninger og tjenester på en rekke områder til bibliotek, skoler og andre deler av offentlig sektor.

Biblioteksentralen er i en omstillingsprosess, dette handler i stor grad om å øke kapasitet og kompetanse på det digitale området for å kunne levere på nye krav i bibliotekmarkedet. Styret ser dette som en naturlig utviklingsretning for å møte behov hos bibliotek, være en relevant aktør og oppfylle selskapets formål.

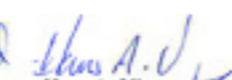
Styret mener at Biblioteksentralen er både finansielt og organisatorisk godt rustet til å møte utfordringene i tiden framover.

9. mars 2022, styret i Biblioteksentralen SA

 Lars Peder Brekk Gunn Berit Gjerde Silvija Seres Torger Ødegaard
 styreleder nestleder styremedlem styremedlem

 Leon Bang-Hetlevik Claus A. Johannesen Line Silsand Hans A. Vigen
 styremedlem styremedlem styremedlem (vara) adm. direktør

Lars Peder Brekk (styreleder)

Gunn Berit Gjerde (nestleder)

Torger Ødegaard (styremedlem)

Leon Bang-Hetlevik (styremedlem)

Silvija Seres (styremedlem)

Claus A. Johannesen (styremedlem)

Elin Broen (styremedlem)

Hans A. Vigen (administrerende direktør)

RESULTATREGNSKAP BIBLIOTEKSENTRALEN SA & BS KONSERN

(Tall i hele tusen)

Morselskap			Konsern		
2021	2020	Note	2021	2020	
Driftsinntekter og driftskostnader					
162 589	153 769		1 020 050	730 391	
162 589	153 769		1 020 050	730 391	
Driftskostnader					
101 329	99 458		832 842	566 988	
38 934	32 653	3,10,11,15	88 480	76 616	
6 854	5 635	2	21 663	28 275	
29 070	24 085	11	50 117	50 096	
176 187	161 832		993 103	721 975	
-13 597	-8 063		26 947	8 416	
Finansinntekter og finanskostnader					
10 500	10 000	4	0	0	
0	1 500	5	0	0	
0	0	5	-5 086	-6 161	
0	0		41	263	
717	1 454		324	1 016	
0	0		3 146	4 274	
332	204		399	356	
10 885	12 749	6	-8 265	-9 511	
-2 712	4 686		18 682	-1 095	
0	0	7	8 069	5 066	
-2 712	4 686		10 613	-6 161	
-2 712	4 686		10 613	-6 161	
-2 712	4 686		10 613	-6 161	
Overføringer					
0	4 686		10 613	0	
2 712	0	8	0	6 161	
-2 712	4 686		10 613	-6 161	

BALANSE EIENDELER PER 31.12.2021

(Tall i hele tusen)

Morselskap			Konsern		
2021	2020	Eiendeler	Note	2021	2020
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
5 220	6 613	Andre rettigheter	2	14 247	16 486
5 220	6 613	Sum immaterielle eiendeler		14 247	16 486
Varige driftsmidler					
0	0	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom		210 997	211 250
8 950	12 963	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		15 188	22 811
8 950	12 963	Sum varige driftsmidler	2	226 186	234 060
Finansielle anleggsmidler					
3 865	3 865	Kapitalinnskudd i KLP	14	3 865	3 865
116 726	116 726	Investeringer i datterselskap	4	0	0
41 323	45 917	Lån til foretak i samme konsern		0	0
16 799	10 647	Investeringer i tilknyttet selskap	5	16 944	4 236
11 447	7 369	Investeringer i aksjer og andeler	5	12	7 369
3 118	3 019	Langsiktige fordringer		3 271	3 110
193 279	187 544	Sum finansielle anleggsmidler		24 091	18 581
207 449	207 120	Sum anleggsmidler		264 524	269 127
Omløpsmidler					
1 306	1 436	Varebeholdning		4 703	4 579
Fordringer					
30 911	36 075	Kundefordringer	13	100 770	91 328
8 252	1 365	Andre kortsiktige fordringer		30 924	13 136
16 826	21 052	Fordring på selskap i samme konsern		0	0
55 989	58 492	Sum fordringer		131 694	104 464
46 676	56 119	Bankinnskudd, kontanter o.l.	16	161 371	162 145
103 972	116 046	Sum omløpsmidler		297 768	271 188
311 421	323 166	Sum eiendeler		562 292	540 315

BALANSE EGENKAPITAL OG GJELD

PER 31.12.2021

(Tall i hele tusen)

Morselskap				Konsern	
2021	2020	Egenkapital og gjeld	Note	2021	2020
1 152	1 152	Innskutt egenkapital			
		Andelskapital	8	1 152	1 152
1 152	1 152	Sum innskutt egenkapital		1 152	1 152
<hr/>					
		Opptjent egenkapital			
278 714	281 427	Annen egenkapital		281 927	271 315
278 714	281 427	Sum opptjent egenkapital		281 927	271 315
279 867	282 579	Sum egenkapital	8	283 080	272 467
<hr/>					
		Gjeld			
		Avsetning for forpliktelser			
0	955	Pensjonsforpliktelser	15	0	955
0	0	Utsatt skatt	7	1 208	1 634
0	955	Sum avsetning for forpliktelser		1 208	2 589
		Annen langsiktig gjeld			
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	9	120 348	125 948
0	0	Sum annen langsiktig gjeld		120 348	125 948
<hr/>					
		Kortsiktig gjeld			
22 669	32 138	Leverandørgjeld		124 785	117 124
925	1 137	Gjeld til selskap i samme konsern		0	0
0	0	Betalbar skatt		8 527	2 616
2 815	2 268	Skyldig offentlige avgifter	7	8 044	7 901
5 146	4 089	Annen kortsiktig gjeld		16 301	11 669
31 554	39 632	Sum kortsiktig gjeld		157 657	139 311
31 554	40 587	Sum gjeld		279 212	267 848
311 421	323 166	Sum egenkapital og gjeld		562 292	540 315

9. mars 2021, styret i Biblioteksentralen SA

Lars Peder Brekk
styreleder
 Gunn Berit Gjerd
nestleder
 Silviya Seres
styremedlem
 Torger Øllegaard
styremedlem

Leon Bang-Hetlevik
styremedlem
 Claus A. Johannesen
styremedlem
 Elin Broen
styremedlem
 Hans A. Vigen
adm. direktør

KONTANTSTRØMANALYSE

(Tall i hele tusen)

Morselskap				Konsern	
2021	2020			2021	2020
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
-2 712	4 686	Resultat før skattekostnad		18 682	-1 095
0	0	- Periodens betalte skatter		-2 616	-246
6 854	5 635	+ Ordinære avskrivninger		21 663	28 275
-30	0	-/+ Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler		0	-28
0	0	-/+ Gevinst/tap ved salg av aksjer		0	0
0	0	+ Nedskrivning aksjer/resultatandel TS		5 085	6 161
129	962	+/- Endring i varelager		-124	-381
5 164	-22 771	+/- Endring i kundefordringer		-9 442	-58 986
-9 469	21 505	+/- Endring i leverandørgjeld		7 661	71 035
-4 073	-3 441	+/- Forskjell mellom kostn.ført pensj. og inn-/utbet. i pensj.ordn.		-4 073	-3 441
4 594	14 992	+/- Poster klassifisert som invest.-/finansaktiviteter		0	0
1 750	-3 303	+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter		-7 891	12 180
2 207	18 266	= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		28 945	53 474
<hr/>					
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
30	0	+ Innbetalinger ved salg av anleggsmidler		0	1 581
-1 449	-2 806	- Utbetalinger ved kjøp av anleggsmidler		-13 890	-11 756
0	2 750	+ Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler		0	0
-10 230	-9 734	- Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler		-10 230	-9 734
-11 649	-9 790	= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-24 120	-19 909
<hr/>					
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
0	0	+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		0	0
0	0	- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-5 600	-5 600
0	0	+ Innbetaling av egenkapital		0	0
0	0	= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-5 600	-5 600
<hr/>					
-9 442	8 476	= Netto endring i kontanter og bankbeholdning		-775	27 967
56 119	47 643	+ Beholdning av kontanter og bankbeholdning ved periodens begynnelse		162 145	134 177
46 676	56 118	= Beholdning av kontanter og bankbeholdning ved periodens slutt		161 370	162 144

NOTER TIL REGNSKAP

(Tall i hele tusen)

Note 1: Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Konsernregnskapet kan fås ved henvendelser til Biblioteksentralen SA, Alf Bjerckes vei 20, 0582 Oslo.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Biblioteksentralen SA, datterselskapene BS Undervisning AS, Norsk Bibliotektransport AS, BS Eiendom AB20 AS og det felleskontrollerte selskapet BS Eurobib AS. Dette selskapet eies 50 prosent og regnskapsføres i konsernregnskapet med 50 prosent av hver regnskapspost. Fra og med 2020 er Redia AS presentert som tilknyttet selskap og fra og med 2021 er Bookbites AS tilknyttet selskap og de regnskapsføres i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden.

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper ved at datterselskapene følger morselskapets regnskapsprinsipper. Interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.

Kostpris ved kjøp av aksjer i datterselskaper elimineres mot egenkapitalen i datterselskapet på kjøpstidspunktet. Kostpris minus bokført egenkapital aktiveres som mer verdi i konsernet. Henførbare mer verdi aktiveres mot de aktuelle eiendeler og avskrives i takt med disse. Øvrige mer verdier representerer goodwill som avskrives lineært over antatt økonomisk levetid.

Tilknyttet selskap, som er selskaper eid 20–50 prosent og eierskapet medfører betydelig innflytelse av det annet selskap, regnskapsføres med prosentvis andel av

resultatet og eventuelle avskrivninger av merverdier og goodwill på kjøpstidspunktet.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når den anses lavere. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp. Enkelte poster er i samsvar med regnskapsloven vurdert etter spesielle vurderingsregler. Det redegjøres nærmere for disse nedenfor.

Immaterielle eiendeler

Forskning og utvikling; utviklingskostnader balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til identifiserbare immaterielle eiendeler. Goodwill i konsernregnskapet knytter seg til de oppkjøpte selskapene og avskrives planmessig. Det gjennomføres nedskrivning dersom mer verdien anses ikke å være tilstrekkelig til balanseføring.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er ført opp i balansens eiendelsside til historisk anskaffelseskost fratrukket lineære planmessig avskrivninger. De planmessige avskrivningene

medtas i resultatregnskapet som ordinære avskrivninger.

Varelager

Varebeholdningen er i regnskapet medtatt til laveste av historisk anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetninger til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Utsatt skatt/skattekostnad i konsernet

Skattekostnad i konsernet er skatt knyttet til regnskapsmessig resultat og består av betalbar skatt og utsatt skatt. Utsatt skatt i konsernbalansen er skatt beregnet på netto positive midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel knyttet til negative midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som ikke er utlignet mot positive forskjeller, er balanseført under anleggsmidler i konsernet.

Utsatt skattefordel er bare oppført i konsernbalansen når det vurderes som overveiende sannsynlig at fordelen kan realiseres.

Aksjer datterselskaper

Datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen vurderes til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifallet skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Note 1: Regnskapsprinsipper forts.

Aksjer i felleskontrollerte virksomheter

Eierandeler i felleskontrollert selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet, og i konsernregnskapet er disse innarbeidet med sin forholdsmerste andel av hver regnskapspost, proporsjonal konsolidering (bruttoføring).

Aksjer i tilknyttet selskap

Eierandeler i tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet, og i konsernregnskapet er disse innarbeidet med sin andel av egenkapitalen tillagt goodwill ved oppkjøp minus avskrivning

av goodwill (egenkapitalmetoden), og presenteres på en linje i hhv. resultatregnskapet og balansen.

Pensjoner

De ansatte har sikret pensjon etter visse vilkår basert på en kollektiv pensjonsavtale med KLP. Pensjonsordningen behandles regnskapsmessig i henhold til NRS (Norsk Regnskapsstandard) om pensjoner. Selskapets ytelsesordning er i løpet av 2018 lukket. Ny pensjonsordning er en hybridordning som ikke aktura-beregnes, og årlig kostnad er lik det

innskuddet selskapet yter hvert år. Pensjonskostnaden, knyttet til den lukkede ordningen, omfatter nåverdien av årets pensjonsopptjening, påløpne rentekostnader av pensjonsmidler, er behandlet som driftskostnader under «lønninger og sosiale kostnader». Estimativvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad disse overstiger 10 prosent av den største av størrelsene for pensjonsforpliktelser eller pensjonsmidler. Forpliktelsene er redusert med verdien av samlede pensjonsmidler.

Note 2: Immaterielle eiendeler / Varige driftsmidler

Morselskap	Programvare/ Utvikling	Transport- midler	Driftsløse inventar	Totalt
Anskaffelsesverdi 01.01.	6 964	1 296	33 531	34 826
Tilgang	0	428	2 712	3 140
Avgang	0	-29	0	-29
Total anskaffelsesverdi 31.12.	6 964	1 694	36 243	37 938
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	-352	-447	-23 079	-23 526
Avgang akkumulerte avskrivninger	0	0	0	0
Bokført verdi før avskrivninger	6 611	1 247	13 164	14 412
Avskrivninger i år	-1 393	-339	-5 122	-5 461
Bokført verdi 31.12.	5 219	908	8 043	8 950
Avskrivningssats	5 år	5 år	3–5 år	

Konsern

Immaterielle eiendeler	Programvare
Anskaffelsesverdi 01.01.	17 356
Tilgang	1 233
Avgang	0
Korreksjoner	0
Total anskaffelsesverdi 31.12.	18 588
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0
Avganger avskrivninger i året	0
Bokført verdi før avskrivninger	18 588
Avskrivninger i år	-3 472
Bokført verdi 31.12.	14 247
Avskrivningssats	5 år

Note 2: Immaterielle eiendeler / Varige driftsmidler forts.

Konsern					
Varige driftsmidler	Tomt	Transp.midl.	Driftsløse inventar	Eiendom	Totalt
Anskaffelsesverdi 01.01.	13 243	2 533	63 395	221 146	300 317
Omklassifisering IB	0	0	0	0	0
Korrigert anskaffelsesverdi IB	13 243	2 533	63 395	221 146	300 317
Tilgang	0	8 653	3 754	251	12 657
Avgang	0	-334	0	0	-334
Korreksjoner	0	0	0	0	0
Total anskaffelsesverdi 31.12.	13 243	10 852	67 149	221 397	312 640
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	-3 843	-41 282	-23 140	-68 265
Avskrivninger i år	0	-1 157	-9 678	-7 356	-18 190
Bokført verdi 31.12.	13 243	5 851	16 189	190 901	226 185
Avskrivningssats	Avskrives ikke	3-5 år	5 år	50 år	

Note 3: Lønnskostnader

Morselskap	2021	2020	Konsern	2021	2020
Lønn	30 944	26 145	Lønn	72 363	62 491
Arbeidsgiveravgift	5 249	4 028	Arbeidsgiveravgift	11 239	9 194
Pensjonskostnader	1 410	1 236	Pensjonskostnader	3 088	2 809
Andre lønnsrelaterte kostnader	1 332	1 244	Andre lønnsrelaterte kostnader	1 790	2 123
Sum	38 934	32 653	Sum	88 480	76 616

Note 4: Datterselskaper

Biblioteksentralen eier følgende heleide datterselskaper	Egenkapital	Resultat	Bokført verdi
BS Undervisning AS, Oslo	58 907	35 945	27 620
Norsk Bibliotektransport AS, Oslo	20 229	-1 120	41 643
BS Eiendom AB20 AS	11 557	-5 422	47 463

Note 5: Felleskontrollerte selskap, tilknyttede selskaper og andre aksjer

Kostpris på aksjer i felleskontrollert virksomhet:

Morselskap	Forretningskontor	Eierandel/ stemmeandel	Kostpris aksjer
BS Eurobib AS (BSE)	Oslo	50,00 %	250
Redia AS	København	44,81 %	16 549
Bookbites AS	København	20,57 %	11 436

Redia AS og Bookbites AS

Investeringene er oppført til kostpris i selskapsregnskapet. Biblioteksentralens investeringer som regnskapsføres etter egenkapitalmetoden er resultatført i konsernregnskapet med andel av resultatet i Redia AS 38,16 prosent og Bookbites AS med 20,57 prosent.

Note 5: Felleskontrollerte selskap, tilknyttede selskaper og andre aksjer forts.

Konsern		Egenkapital (100%)	Resultat (100%)		
BS Eurobib AS (BSE)*		3 812	776		
Tilknyttet selskap	Anskaffelseskost	Balanseført EK på anskaffelsestidspunkt	Resultatandel	Andre endringer i løpet av året	Utgående balanse
Redia AS**	16 549	3 092	-3 524	742	7 069
Bookbites AS ***	11 436	8 562	-1 561	0	9 874

*Andelen av regnskapspostene tilknyttet BS Eurobib er tatt inn i konsernregnskapet med andel på 50 prosent.

** Redia føres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Goodwill ved oppkjøpstidspunktet avskrives over 5 år.

I resultatandel 2021 inngår goodwill avskrivninger med MNOK 1,997.

*** Bookbites føres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Goodwill ved oppkjøpstidspunktet avskrives over 5 år.

I resultatandel 2021 inngår goodwill avskrivninger med MNOK 0,383.

Note 6: Finansposter**Morselskap**

I posten «inntekter på investering i datterselskaper» inngår mottatt utbytte fra BS Undervisning og BS Eurobib AS.

Note 7: Skattekostnad konsern

Biblioteksentralen er fritatt for skatteplikt og årets skattekostnad i konsernet gjelder de skattepliktige datter- og felleskontrollerte selskaper.

Årets skattekostnad fordeler seg på	2021	2020
Betalbar skatt	10 482	2 616
Andre endringer og eliminerings	0	6
Endring i utsatt skatt	-2 412	2 444
Sum skattekostnad	8 069	5 066

Skyldig skatt oppført i balansen	2021	2020
Skyldig betalbare skatter	8 526	2 616
Betalbare skatter pr 31.12.	8 526	2 616

Oversikt over midlertidige forskjeller	2021	2020
Grunnlag utsatt skattefordel		
Fordringer	3	-157
Anleggsmidler	13 147	-7 207
Underskudd til fremføring	0	0
Andre poster	0	0
Sum	13 150	-7 364
22 % Utsatt skatt / (-) skattefordel i balansen	2 893	-1 620

Grunnlag utsatt skatt	2021	2020
Fordringer	-230	15
Anleggsmidler	-6 980	14 774
Underskudd til fremføring	0	0
Andre poster	-450	0
Sum	-7 660	14 789
22 % Utsatt skatt / (-) skattefordel i balansen	-1 685	3 254
Netto utsatt skatt / (-) skattefordel i balansen	1 208	1 633

Note 8: Egenkapital

Morselskap	Andelskapital	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.	1 152	281 427	282 579
Årets resultat	0	-2 712	-2 712
Egenkapital 31.12.	1 152	278 714	279 866

Konsern	Andelskapital	Annen EK	Sum
Egenkapital i konsernregnskapet 01.01.	1 152	271 314	272 466
Årets resultat	0	10 613	10 613
Egenkapital 31.12.	1 152	281 927	283 079

Andelseiere er:	Andeler
352 kommuner	3 298
9 fylkeskommuner	450
KS Kommunesektorens organisasjon	83
Norsk Bibliotekforening	10
Sum	3 841

Pålydende per andel: kr 300

Note 9: Pant- og sikkerhetsstillelser**Konsern**

Selskapet har finansiert kjøp av BS Eiendom AB20 AS ved opptak av langsiktig lån med pant i eiendommen.

Note 10: Antall ansatte

	Morselskap	Konsern
Gjennomsnittlig antall årsverk:	53,6	141

Note 11: Ytelser til ledende ansatte, revisjonshonorar m.v

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 728	415
Innbetalt pensjonspremie	34	
Andre ytelser	132	
Sum	1 895	415

Ved oppsigelse av daglig leder er han garantert lønn i inntil 9 måneder.

Morselskap	2021	2020
Revisjonshonorar	250	146
Bistand med årsregnskapet og noter samt ligningspapirer	70	116
Rådgivningshonorar	4	42

Konsern	2021	2020
Revisjonshonorar	577	355
Bistand med årsregnskapet og noter samt ligningspapirer	150	184
Rådgivningshonorar	42	86

Note 12: Lån og sikkerhetsstillelser til ledende personer

Det er ikke gitt lån og sikkerhetsstillelser til ledende personer.

Note 13: Kundefordringer

Kundefordringene er vurdert og det forventes ikke tap da kundene er kommuner og offentlige institusjoner.

Note 14: KLP – EK innskudd

Disposisjonsrett til medlemsinnskudd i KLP er begrenset. Verdien vil først (slik KLP er organisert p.t) kunne bli utbetalt dersom selskapet går ut av KLP. Ved eventuell omdanning eller annen organisering av KLP antas det at medlemmene får tildelt aksjer og/eller andre eiendeler tilsvarende innskuddet.

Note 15: Pensjoner

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 156 personer herav 6 aktive. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringselskap (KLP). Yteleseordningen er lukket i løpet av 2018, men gjenværende forpliktelse for et mindre antall aktive og pensjonister er beregnet nedenfor.

Biblioteksentralen SA	2021	2020	Økonomiske forutsetninger:	2021	2020
Nåverdi av årets pensjonsordning	563	536	Diskonteringsrente	1,50%	1,50 %
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 741	2 340	Forventet lønnsregulering	2,50%	2,00 %
Avkastning på pensjonsmidler	-3 112	-3 693	Forventet G-regulering	2,25%	1,75 %
Resultatført aktuarielt tap (estimatavvik)	0	0	Forventet pensjonsregulering	1,48%	0,99 %
Administrasjonskostnader	157	280	Forventet avkastning på fondsmidler	3,30%	2,40 %
Netto pensjonskostnad	-651	-537			

Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12.	115 948	107 187
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12.	102 549	98 281
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	16 516	7 952
Netto pensjonsmidler(-)/pensjonsforpliktelse(+)	-3 117	955

Arbeidsgiveravgift er hensyntatt.

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Note 16: Bundne midler

Morselskap	2021	2020	Konsern	2021	2020
Bankkonto ansatte skattetrekk	1 404	1 200	Bankkonto ansatte skattetrekk	1 724	2 752

Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
0121 Oslo
www.bdo.no

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Biblioteksentralen SA

Konklusjon

Vi har revidert Biblioteksentralen SA sitt årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- Konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav
- Gir selskapsregnskapet et rettvise bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- Gir konsernregnskapet et rettvise bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelse om samfunnsansvar.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvise bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

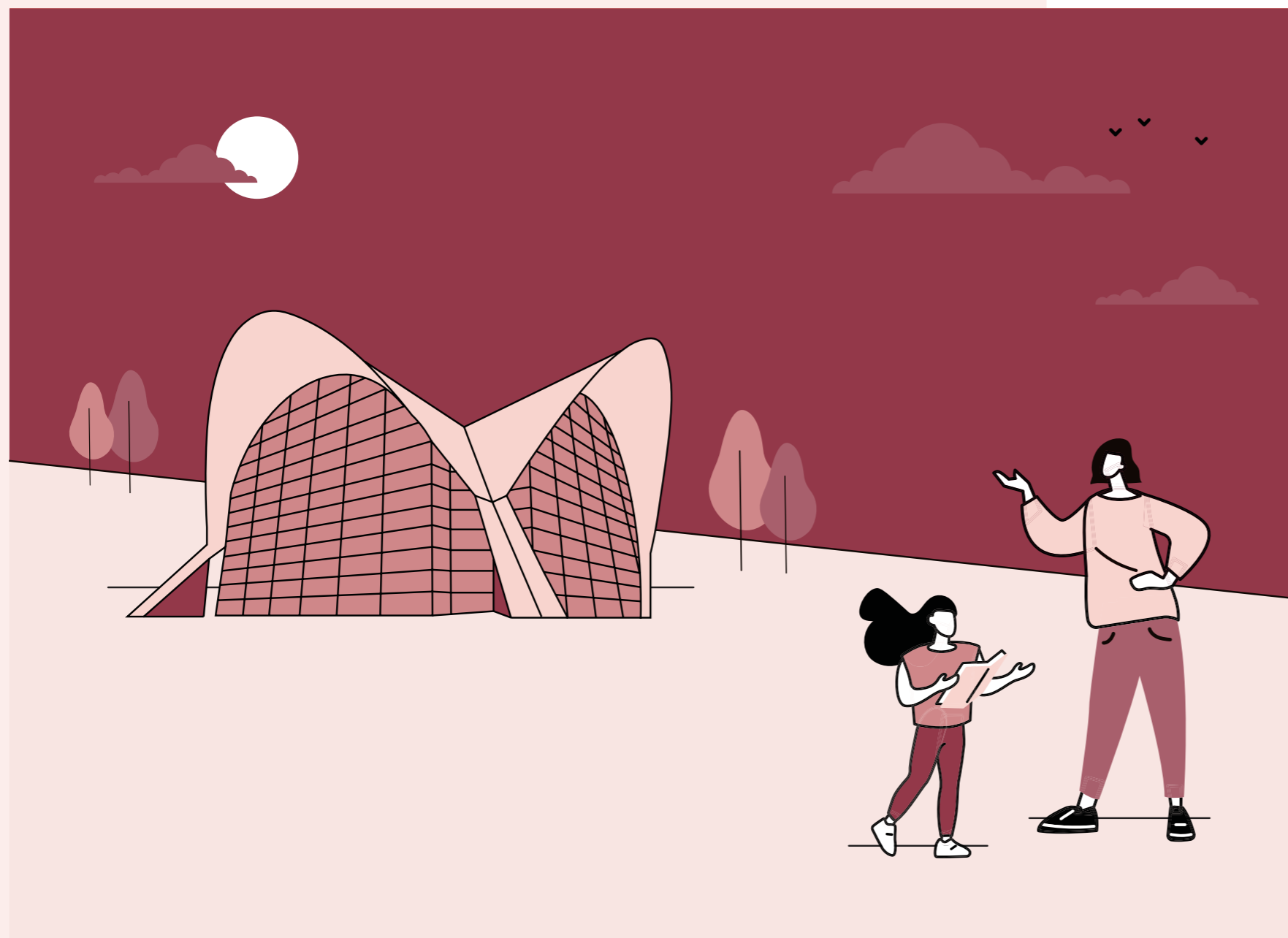
For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til: <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo 22. mars 2022

BDO AS

Knut Nyerrød
statsautorisert revisor

OVERSIKT OVER ANDELSEIERE I BIBLIOTEKSENTRALEN SA

Agder:

Arendal, Birkenes, Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Farsund, Flekkefjord, Froland, Gjerstad, Grimstad, Hægebostad, Iveland, Kristiansand, Kvinesdal, Lillesand, Lindesnes, Lyngdal, Risør, Sirdal, Tvedestrand, Valle, Vegårshei, Vennesla, Åmli, Åseral.

Innlandet:

Alvdal, Dovre, Eidskog, Elverum, Engerdal, Etnedal, Folldal, Gausdal, Gjøvik, Gran, Grue, Hamar, Kongsvinger, Lesja, Lillehammer, Lom, Løten, Nord-Aurdal, Nord-Fron, Nord-Odal, Nordre Land, Os, Rendalen, Ringebu, Ringsaker, Sel, Skjåk, Stange, Stor-Elvdal, Søndre Land, Sør-Aurdal, Sør-Fron, Sør-Odal, Tolga, Trysil, Tynset, Vang, Vestre Slidre, Vestre Toten, Vågå, Våler, Østre Toten, Øyer, Øystre Slidre, Åmot, Åsnes.

Møre og Romsdal:

Aukra, Aure, Averøy, Fjord, Giske, Gjemnes, Hareid, Hustadvika, Kristiansund, Molde, Rauma, Sande, Smøla, Stranda, Sula, Sunndal, Surnadal, Sykkylven, Tingvoll, Ulstein, Vanylven, Vestnes, Volda, Ørsta, Ålesund.

Nordland:

Alstahaug, Andøy, Beiarn, Bindal, Bodø, Brønnøy, Bø, Dønna, Evenes, Fauske, Flakstad, Gildekskål, Grane, Hadsel, Hamarøy, Hattfjellidal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Lødingen, Meløy, Moskenes, Narvik, Nesna, Rana, Rødøy, Røst, Sortland, Steigen, Sømna, Sørfold, Træna, Vefsn, Vega, Vestvågøy, Vevelstad, Værøy, Vågan, Øksnes.

Oslo

Rogaland:

Bjerkreim, Bokn, Eigersund, Gjesdal, Haugesund, Hå, Karmøy, Klepp, Kvitsøy, Lund, Randaberg, Sandnes, Sauda, Sokndal, Sola, Stavanger, Strand, Suldal, Time, Tysvær, Utsira, Vindafjord.

Troms og Finnmark:

Alta, Balsfjord, Bardu, Berlevåg, Båtsfjord, Dyrøy, Gamvik, Gratangen, Hammerfest, Harstad, Hasvik, Ibestad, Karasjok, Karlsøy, Kautokeino, Kvæfjord, Kvænangen, Kåfjord, Lavangen, Lebesby, Loppa, Lyngen, Målselv, Måsøy, Nesseby, Nordkapp, Nordreisa, Porsanger, Salangen, Senja, Skjervøy, Sørreisa, Sør-Varanger, Tana, Tjeldsund, Tromsø, Vadsø, Vardø.

Trøndelag:

Flatanger, Frosta, Frøya, Grong, Heim, Hitra, Holtålen, Høylandet, Inderøy, Indre Fosen, Leka, Levanger, Lierne, Malvik, Melhus, Meråker, Midtre Gauldal, Namsos, Namsskogan, Nærøysund, Oppdal, Orkland, Osen, Overhalla, Rennebu, Rindal, Røros, Røyrvik, Selbu, Skaun, Snåsa, Steinkjer, Stjørdal, Trondheim, Tydal, Verdal, Ørland, Åfjord.

Vestfold og Telemark:

Bamble, Drangedal, Fyresdal, Hjørtedal, Holmestrand, Horten, Kragerø, Kviteseid, Larvik, Midt-Telemark, Nissedal, Nome, Notodden, Porsgrunn, Sandefjord, Seljord, Siljan, Skien, Tinn, Tokke, Tønsberg, Vinje.

Vestland:

Alver, Askvoll, Askøy, Aurland, Austevoll, Austrheim, Bergen, Bjørnafjorden, Bremanger, Bømlo, Eidfjord, Etne, Fedje, Fitjar, Fjaler, Gloppen, Gulen, Hyllestad, Høyanger, Kinn, Kvam, Kvinnherad, Luster, Lærdal, Masfjorden, Modalen, Osterøy, Samnanger, Sogndal, Solund, Stad, Stord, Stryn, Sunnfjord, Sveio, Tysnes, Ullensvang, Ulvik, Vaksdal, Vik, Voss, Øygarden, Årdal.

Viken:

Aremark, Asker, Aurskog-Høland, Bærum, Drammen, Eidsvoll, Enebakk, Flesberg, Flå, Fredrikstad, Frogn, Gjerdrum, Gol, Halden, Hemsedal, Hol, Hole, Hurdal, Hvaler, Indre Østfold, Jevnaker, Kongsberg, Krødsherad, Lier, Lillestrøm, Lunner, Lørenskog, Marker, Modum, Moss, Nannestad, Nes, Nesbyen, Nesodden, Nittedal, Nordre Follo, Nore og Uvdal, Rakkestad, Ringerike, Rollag, Rælingen, Råde, Sarpsborg, Sigdal, Skiptvet, Ullensaker, Vestby, Våler, Øvre Eiker, Ål, Ås.

Fylkeskommuner:

Agder, Innlandet, Møre og Romsdal, Nordland, Rogaland, Trøndelag, Vestfold og Telemark, Vestland, Viken.

Norsk Bibliotekforening

KS Kommunesektorens organisasjon

§ 1 Selskapsform, foretaksnavn og foretningststed

Biblioteksentralen SA er et samvirkeforetak med skiftende kapital og skiftende medlemstall. Foretaket har forretningskontor i Oslo kommune. Medlemmenes ansvar er begrenset til andelskapitalen.

§ 2 Formål

Hovedformålet for Biblioteksentralen er å være serviceorgan for og hovedleverandør av produkter og tjenester til offentlige bibliotek, skoler og andre offentlige institusjoner.

I tillegg kan Biblioteksentralen etablere og investere i virksomheter med det formål å betjene det totale bok-, informasjons- og kunnskapsmarkedet.

Biblioteksentralen skal drives etter vanlige bedriftsøkonomiske prinsipper, slik at det skapes økonomisk trygghet og utviklingsmuligheter og slik at medlemmenes interesser ivaretas på beste måte.

Biblioteksentralen har ikke økonomisk fortjeneste i seg selv som formål for virksomheten – herunder heller ikke for medlemmene, jf. § 15.

§ 3 Medlemmer

Som medlemmer kan opptas:

1. Landets kommuner
2. Landets fylkeskommuner
3. Norsk Bibliotekforening
4. Kommunenes Sentralforbund (KS)
5. Universiteter, vitenskapelige høyskoler og statlige høyskoler som omfattes av Lov om universiteter og høyskoler (Lov av 1.4.2005 nr. 15).

Medlemmene betaler ikke medlemskontingent. Søknad om å bli opptatt som medlem rettes skriftlig til styret. Foretaket kan bare nekte noen å bli medlem dersom det er saklig grunn for det. Avslås søknaden, skal dette begrunnes. Avgjørelsen kan innankes til første regulære årsmøte. Skriftlig anke må være kommet styret i hende innen 3-tre-måneder fra underretning om avslag ble gitt, jf. også § 6, nest siste ledd.

§ 4 Andelsinnskudd

Foretakets driftskapital tilveiebringes ved at medlemmene innbetaler andeler à kr. 300,- etter følgende regler:

- a) Kommunene minst 1 andel for hver 1 200 innbyggere, men minst 1 andel. Tallet for statens siste folketelling for innmeldingsdagen legges til grunn.
- b) Fylkeskommunene minst 30 andeler for hver fylkeskommune.
- c) Norsk Bibliotekforening minst 1 andel. KS minst 1 andel.
- d) Universiteter, vitenskapelig høyskoler og statlige høyskoler som omfattes av Lov om universiteter og høyskoler, minst 1 andel.

Andelene innbetales innen 1 måned etter innmeldingen. Dersom innbyggertallet i en kommune stiger, og pr. 1. januar et år når en høyde som betinger innbetaling av ytterligere andel(er), kan styret bestemme at ytterligere innbetaling skal finne sted. Synker innbyggertallet, kan styret etter søknad tilbakebetale tegnede andeler tilsvarende. Andelene kan ikke overdras til andre eller pantsettes, og heller ikke

kan noen ved rettsforfølging eller på annen måte søke utlegg i andelene eller bli eier av dem. Andelsinnskuddet forrentes ikke. Ved utmelding betales andelsinnskuddet tilbake, jf. § 14.

§ 5 Selskapets organer

Biblioteksentralens organer er årsmøtet og styret.

§ 6 Årsmøtet

Årsmøtet er selskapets øverste myndighet. Ordinært årsmøte holdes hvert år innen utgangen av april. Tid og sted bestemmes av styret, som sender innkalling med 14 dagers varsel til alle medlemmene, ledsaget av dokumenter for de saker som skal behandles. Meddelelse skjer bare i brev og ikke i offentlige publikasjoner.

Årsmøtet skal behandle følgende saker:

1. Valg av møteleder.
2. Valg av 2 deltakere til å undertegne protokollen.
3. Godkjenne styrets årsberetning.
4. Godkjenne foretakets årsregnskap, herunder gjøre vedtak om disponering av årsoverskudd som er foreslått av styret.
5. Valg av styre med varamedlemmer.
6. Valg av styrets leder og nestleder.
7. Valg av valgkomité med leder for neste årsmøte, herunder fastsetting av retningslinjer for valgkomiteens arbeid. Valgkomiteen skal bestå av 3 medlemmer og 2 varamedlemmer. KS utpeker ett medlem og ett varamedlem til valgkomiteen. Styret innstiller til valg av 2 medlemmer samt ett varamedlem til valgkomiteen.
8. Valg av revisor.
9. Fastsetting av godtgjørelse til styret.
10. Andre saker som er nevnt i innkallingen forelagt av styret eller medlemmer.

Saker som ønskes behandlet på det ordinære årsmøtet, må meldes skriftlig til styret innen 1. februar eller i så god tid at styret har anledning til å behandle sakene og ta dem med i innkallingen til årsmøtet.

§ 7 Ekstraordinært årsmøte

Ekstraordinært årsmøte holdes når styret bestemmer det. Styret skal også innkalle til ekstraordinært årsmøte når revisor eller minst en tidel av medlemmene krever det for å få tatt opp en klart oppgitt sak. Ekstraordinært årsmøte skal avholdes innen en måned etter at kravet ble framsatt. Bare de saker som har foranlediget innkallingen, kan behandles. Ekstraordinære årsmøter treffer beslutninger med samme myndighet som det ordinære årsmøtet.

§ 8 Stemmerett

Hvert medlem har én stemme på årsmøtet. Et medlem kan dessuten stemme som fullmektig for ett annet medlem. Medlemmer som skal stemme som fullmektig, skal legge fram skriftlig og datert fullmakt.

§ 9 Selskapets ledelse

Biblioteksentralen ledes av et styre og en administrerende direktør. Styret består av 7 medlemmer. 5 representanter velges av årsmøtet og 2 representanter valgt

av og blant medarbeidere ansatt i Biblioteksentralen SA eller datterselskaper eid med minst 51 prosent av Biblioteksentralen SA. Styret skal ha 2 varamedlemmer valgt av årsmøtet og 2 varamedlemmer valgt av og blant de ansatte i BS konsern. Styremedlemmene fungerer for to år av gangen. Varamedlemmene fungerer for ett år av gangen. Et styremedlem blir stående inntil nytt medlem er valgt, selv om tjenestetiden er utløpt. Når særlige forhold foreligger, har et styremedlem rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute. Melding om tilbaketreden gis med rimelig forhåndsvarsel til styret.

Styremedlemmene velges eller utpekes på følgende måte: Annet hvert årsmøte velger henholdsvis 2 og 3 medlemmer etter innstilling fra valgkomiteen. Gjenvalg kan finne sted. De ansattes 2 medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Styrets varamedlemmer fungerer for ett år av gangen. Hvert årsmøte velger 2 varamedlemmer i numerisk rekkefølge etter innstilling fra valgkomiteen. De ansattes 2 varamedlemmer velges av og blant de ansatte i numerisk rekkefølge.

Styrets leder og nestleder velges av årsmøtet for to år av gangen, etter innstilling fra valgkomiteen i samsvar med retningslinjene for valgkomiteens arbeid. Valget skal skje skriftlig hvis minst én representant ønsker det.

Styret har overordnet ansvar for virksomheten i Biblioteksentralen i samsvar med vedtektene og årsmøtets beslutninger samt i samsvar med bestemmelsene i samvirkeoven om styrets forvaltnings- og tilsynsansvar.

Styret skal i den forbindelse sørge for forsvarlig organisering av virksomheten, fastsette overordnede planer og budsjetter for virksomheten samt påse at regnskap og fornuftsforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret er beslutningsdyktig når minst 4 medlemmer er til stede. Sakene avgjøres ved vanlig flertall. Ved stemmelikhet er styreleders stemme avgjørende. Administrerende direktør har ansvar for den daglige ledelse av virksomheten i samsvar med de retningslinjer og pålegg styret har gitt samt i samsvar med bestemmelsene i samvirkeoven om daglig leders ansvar og plikter. Styret skal fastsette en styreinstruks. Styreinstruksen skal inneholde nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling, samt gi retningslinjer om hvilke saker som skal styrebehandles og administrerende direktørs arbeidsoppgaver og plikter overfor styret.

§ 10 Hvordan selskapet forpliktes

Biblioteksentralen forpliktes ved underskrift av styrets leder (eller i hans/hennes fravær nestleder) og den ansatte administrerende direktør i fellesskap. Styret kan meddele prokura.

§ 11 Revisjon

En statsautorisert revisor skal velges av årsmøtet. Revisor skal i den utstrekning

det følger av god revisjonsskikk, granske selskapets årsoppgjør, regnskaper og behandling av andre saker.

§ 12 Årsoppgjør

Ved utløpet av hvert kalenderår foretas fullstendig regnskapsoppgjør. Før avslutning skal alle poster som vedrører året være avsluttet i samsvar med forsiktig og god forretningskikk. Herunder skal de nødvendige avskrivninger være foretatt. Foretaket skal alltid ha en forsvarlig egenkapital.

Foretakets årsoverskudd kan disponeres til:

1. Avsetning til annen egenkapital.
2. Etterbetaling.
3. Avsetning til etterbetalingsfond. Eventuell utbetaling fra etterbetalingsfond skal foretas med grunnlag i medlemmenes omsetning med BS de siste tre regnskapsår for årsmøtet.
4. Avsetning til medlemskapitalkonti.
5. Forrenting og annen økning av andelsinnskudd og medlemskapitalkonti.

Årsmøtet kan ikke vedta disponering av høyere beløp enn det styret foreslår.

§ 13 Vedtektsendringer

Vedtektsendringer kan besluttes av årsmøtet med 2/3 av de avgitte stemmene.

For vedtektsendringer som innebærer:

1. vesentlige endringer av formålsparagrafen,
2. bestemmelser om å øke medlemmenes heftelser, skjerpet plikt til å gjøre innskudd i foretaket,
3. innføring av omsetningsplikt med foretaket eller vesentlig skjerping av slik plikt, eller
4. begrensninger av retten til å melde seg ut, kreves tilslutning fra minst 4/5 av de avgitte stemmene.

§ 14 Utmelding

Utmelding fra Biblioteksentralen kan skje med 3 måneders skriftlig varsel til styret. Tilbakebetaling av andelsinnskudd skjer 3 måneder etter neste regnskapsoppgjør.

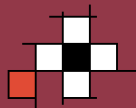
Er selskapets midler mindre enn den samlede andelskapital, nedskrives det utmeldte medlems tilgodehavende i forhold til dette. Utmeldte medlemmer har ingen rett til etterbetaling.

§ 15 Oppløsning av selskapet

Årsmøtet kan med 4/5 av de tilsluttede medlemmenes stemmer fatte beslutning om å oppløse Biblioteksentralen SA. Ved vedtak om oppløsning skal årsmøtet velge et avviklingsstyre som skal forestå arbeidet med oppløsning.

Ved oppløsning av Biblioteksentralen SA skal foretakets midler først gå til dekning av foretakets gjeld til sine kreditorer. Dersom det er midler igjen etter dekning av foretaksgjeld, har medlemmene rett til å få utbetalt andelsinnskudd og innstående på medlemskapitalkonti. Gjenværende midler forvaltes av KS til fremme av biblioteksaken i Norge.

Biblioteksentralen

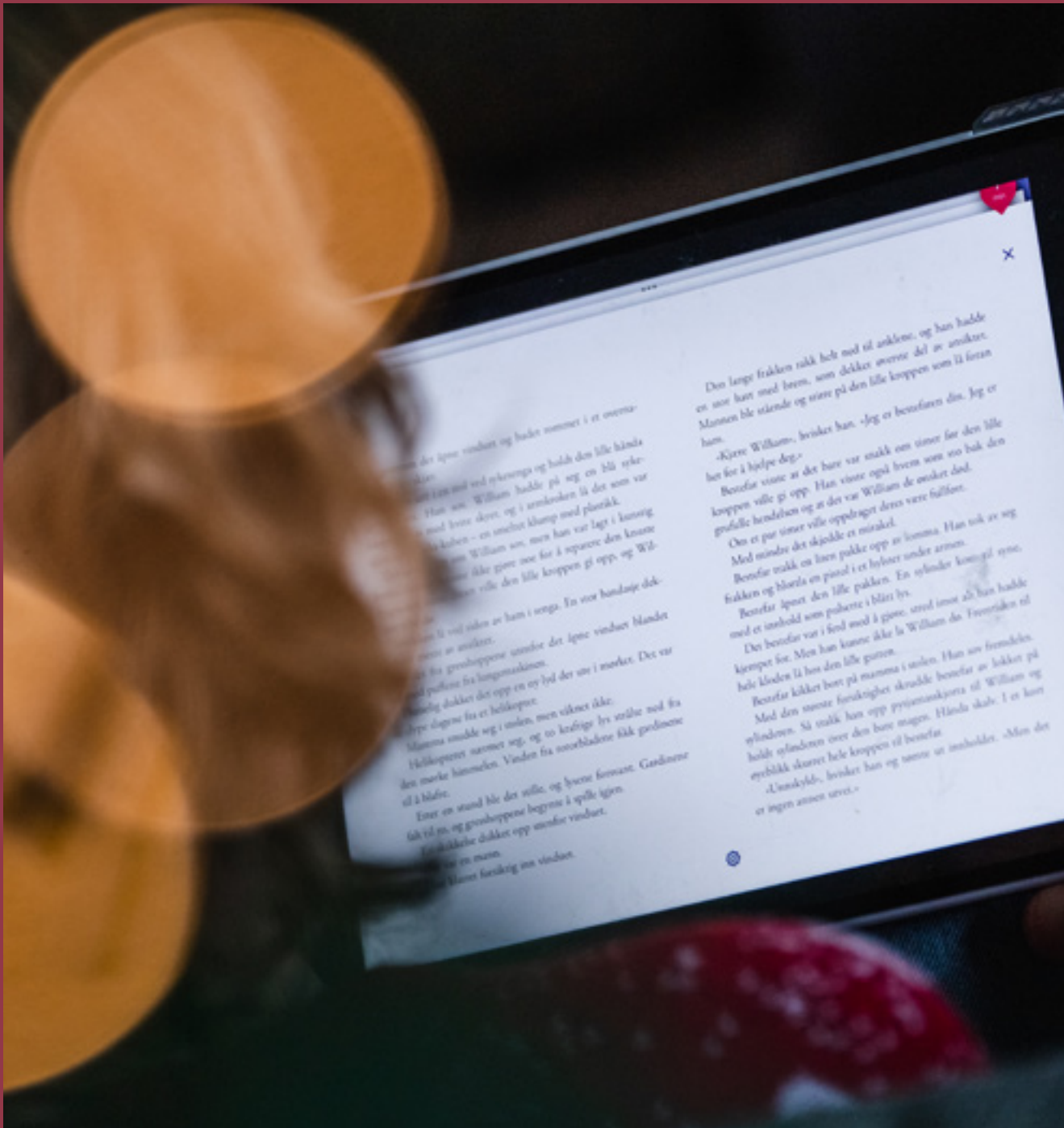

Foto forside og bakside: Nikolaj Blegvad

Biblioteksentralen SA

Postboks 24, 0614 Oslo

22 08 39 00

kundeservice@bibsent.no

www.bibsent.no

facebook.com/biblioteksentralen